

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

URAD ZA OPERATIVO

Izpostava Maribor

Bezjakova 151, 2341 Limbuš

T: 02 250 69 10

F: 02 250 69 01

E: gp.mb@urszr.si

www.sos112.si/maribor

Številka: 8421-35/2018-4 - DGZR

Datum: 02. 10. 2018

OCENA OGROŽENOSTI VZHODNO ŠTAJERSKE REGIJE ZARADI POŽAROV V NARAVNEM OKOLJU

Verzija 2.0

	Organ	Odgovorna oseba/Podpis
Izdelal/ skrbnik	URSZR/Urad za operativo/Izpostava Maribor	Darja Adam Pak
sprejel	Vodja Izpostave URSZR Maribor	Ivana Grilanc

KAZALO

1.Uvod.....	3
2.Viri nevarnosti.....	3
3.Možni vzroki nastanka požarov v naravnem okolju in na prostem.....	6
4.Vrsta, oblika in stopnja potencialne ogroženosti.....	9
5.Razvrščanje občin v Vzhodno štajerski regiji v razrede ogroženosti.....	12
6.Verjetne posledice nesreče.....	17
7. Verjetnost nastanka verižne nesreče.....	17
8.Sklepne ugotovitve.....	17
9.Priloge.....	18

1.Uvod

Regijsko oceno ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je izdelala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR)- Izpostava Maribor na osnovi Dravne ocene ogroženosti pred požari v naravnem okolju, Verzija 2.0, št. 842-6/2013-9-DGZR z dne 18.2.2015, Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Uradni list RS, št. 39/95), Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, [13/98](#) Odl. US: U-I-53/95, [24/99](#) Skl. US: U-I-51/95, [56/99](#)-ZON ([31/00](#) - popr.), [67/02](#), [110/02](#)-ZGO-1, [112/06](#) Odl. US: U-I-40/06-10, [115/06](#) - ORZG40, [110/07](#), [106/10](#), [63/13](#), [101/13](#) - ZDavNepr in [17/14](#)), Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07-UPB1, 9/11 in 83/12) in Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 20/14).

Regijska ocena ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je izdelana tudi zaradi možnih večjih požarov v naravnem okolju na območju Vzhodno štajerske regije (VŠR).

Regijska ocena ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je podlaga za izdelavo Regijskega načrta zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju na Območju VŠR.

2.Viri nevarnosti

Vzhodno štajerska regija zajema površino v velikosti 131.068 ha, od tega je v celotni regiji gozdovi pokrivajo 36 % površine, to je 47.669 ha gozdov. Podoba gozda in s tem tudi krajine ni odvisna zgolj od gozdnatosti, temveč tudi od zgradbe gozda in drevesne sestave. V lesni zalogi gozdov vzhodnoštajerske regije predstavljajo iglavci 46% lesne zaloge in listavci 54%.

Požarna ogroženost naravnega okolja je odvisna od podnebnih in vremenskih značilnosti posameznega območja, vrste tal, vrste in strukture gozda ter ostalega rastja, količine in vlažnosti goriv ter od bližine potencialnih povzročiteljev požarov.

Naravno okolje po Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju je:

-gozd, kot ga določajo predpisi o gozdovih (zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja, ki lahko doseže višino najmanj 5 metrov in ima površino najmanj 0,25 hektara, zemljišče v zaraščanju na površini najmanj 0,25 hektara, ki se zadnjih 20 let ni uporabljalo v kmetijske namene in na katerem lahko gozdno drevje doseže višino

najmanj 5 metrov ter je pokrovnost gozdnega drevja dosegla 75 odstotkov, obrečni in protivetni pasovi, širši od ene drevesne višine odraslega drevja, na površini najmanj 0,25 hektara, gozdna infrastruktura, ki ni odmerjena v samostojno parcelo);

-drugo gozdno zemljišče, kot ga določajo predpisi o gozdovih (zemljišča, porasla z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem, na površini najmanj 0,25 hektara, ki niso gozd in se zadnjih 20 let niso uporabljala v kmetijske namene. Med druga gozdna zemljišča se uvrščajo tudi obore v gozdovih za rejo divjadi in zemljišča pod daljnovodi v gozdu na površini najmanj 0,25 hektara);

-območje na prostem, razen vodnih površin, v oddaljenosti do 100 metrov od gozda ali drugega gozdnega zemljišča;

-skupina gozdnega drevja na površini do 0,25 hektara, drevored, park in plantaža gozdnega drevja, kot jih določajo predpisi o gozdovih.

Obseg požarov v naravnem okolju je odvisen predvsem od vremenskih dejavnikov. V dolgoletnem povprečju sta značilni dve obdobji z nadpovprečnim številom gozdnih požarov in nasploh požarov v naravnem okolju. Prvo je običajno v pozno zimskem in zgodnje spomladanskem času od začetka februarja do začetka aprila, drugo pa poleti, predvsem julija in avgusta.

Pogostost požarov v naravnem okolju in v tem okviru tudi gozdnih požarov se razlikuje po posameznih gozdnogospodarskih območjih.

Stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja so po Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju naslednje:

- zelo velika požarna ogroženost,
- velika požarna ogroženost,
- srednja požarna ogroženost,
- majhna požarna ogroženost,
- zelo majhna požarna ogroženost.

URSZR v sodelovanju z Agencijo RS za okolje (ARSO), Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter Zavodom za gozdove Slovenije (ZGS) samostojno ali na predlog občin ugotavlja in razglasa veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja na posameznem območju. Pri ugotavljanju stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja se upoštevajo podnebne značilnosti, vremenske

razmere, razpoložljivi modelski rezultati požarne ogroženosti, med drugim tudi Napovedovalni GIS model požarne ogroženosti naravnega okolja, ki ga uporablja URSZR in je dostopen tudi na spletni strani smok.sos112.si ter podatki ARSO, podatki o požarih v naravnem okolju v določenih časovnih obdobjih ter razpoložljivi podatki in ugotovitve ZGS in občin. Veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja lahko na svojem območju razglašajo tudi občine, vendar ne morejo razglasiti nižje stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja od stopnje, ki jo je zanjo razglasila URSZR.

V naravnem okolju je po uredbi (razen ob infrastrukturnih objektih ob določenih pogojih) prepovedano požigati, odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar, pri kurjenju ali pri kurjenju kresov uporabljati vnetljive, eksplozivne in oksidativne snovi in odstranjevati odpadke z uporabo ognja. V gozdu ni dovoljeno izvajati ognjemetov.

V času razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja, ki ga lahko razglasi URSZR ali občina, je v naravnem okolju poleg navedenega prepovedano še kuriti, kuriti kresove, izvajati ognjemete, požigati na območju ob infrastrukturnih objektih, izven pozidanih površin uporabljati predmete, naprave ali izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar ter izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar, zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in boleznih gozdnega drevja, ki lahko ogrozijo gozd.

Uredba ob določenih pogojih v času velike požarne ogroženosti naravnega okolja določa tudi nekatere izjeme. Ko je razglašena zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja, izjem ni.

Preglednica 1: Delež iglavcev in listavcev po občinah VŠR:

OBČINA	IGL%	LST%
BENEDIKT	20%	80%
CERKVENJAK	24%	76%
DUPLEK	14%	86%
HOČE-SLIVNICA	50%	50%
KUNGOTA	17%	83%
LENART	22%	78%
LOVRENC NA POHORJU	72%	28%
MAKOLE	12%	88%
MARIBOR	36%	64%
MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU	61%	39%
OPLOTNICA	62%	38%
PESNICA	4%	96%
POLIČANE	9%	91%
RAČE-FRAM	48%	52%
RUŠE	57%	43%
SELNICA OB DRAVI	69%	31%
SLOVENSKA BISTRICA	59%	41%
STARŠE	65%	35%
SV. TROJICA V SLOV. GORICAH	26%	74%
SVETA ANA	24%	76%
SVETI JURIJ V SLOV. GORICAH	20%	80%
ŠENTILJ	9%	91%
SKUPAJ	46%	54%

Vir: ZGS, OE Maribor

3. Možni vzroki nastanka požarov v naravnem okolju in na prostem

Požar v naravnem okolju lahko povzroči:

- naravni pojav (strela, statični samovžig in samovžig),
- človek in tehnične naprave (z iskrenjem - vlaki, segrevanjem ali ognjem direktno ali indirektno, odprta kurišča, ki jih razpiha veter, s požigi, cigaretnimi ogorki...).

URSZR vodi statistiko požarov v naravnem okolju in na prostem.

Požari v naravnem okolju in tudi nasploh na prostem so v Sloveniji razmeroma številčni. Pri tem zlasti prednjači jugozahodni, submediteranski del države. Letno število teh požarov se lahko glede na vremenske razmere preko leta precej spreminja. Običajno je v Sloveniji letno med 1300 in 1800 požarov v naravnem okolju in na prostem. Največ požarov je bilo leta 2003 – kar 2820, največ površin pa je ogenj uničil leta 1998 – 3490 hektarov. Skoraj vsako leto je treba nekatere obsežnejše ali težko dostopne požare gasiti tudi iz zraka, takšnih požarov je bilo največ leta 2003 – kar 23, običajno pa se to število giblje med štiri in sedem.

Eden največjih požarov v Sloveniji doslej, če ne največji, je nastal marca 1992 na širšem območju Kobariškega stola nad Breginjem v občini Kobarid. Takrat je zgorelo več kot 1800 hektarov površin, večinoma visokogorskih pašnikov. Vsi ostali največji požari v Sloveniji po letu 1991, praktično pa vsi s površino nad 600 hektarov, razen omenjenega nad Breginjem, pa so nastali v submediteranskem delu države, predvsem na Krasu.

Preglednica 2: Število požarov v naravnem okolju in na prostem v obdobju 2008 do 2017 na območju Vzhodno štajerske regije

Leto	Število požarov
2008	94
2009	92
2010	97
2011	140
2012	200
2013	122
2014	66
2015	109
2016	90
2017	166

Vir: Požari v VŠR (gozdni požari, travniški požari, požari grmičevja, požari na odlagališču smeti, požari bal in podobni dogodki).... (2008-2017), Naravne in druge nesreče v RS SPIN, URSZR, ReCO MB

Na območju VŠ regije smo v zadnjih 10 letih zabeležili največ gozdnih požarov v občini Maribor, po površini pa največji požar v občini Selnica ob Dravi (22,81 ha).

Preglednica 3: Gozdni požari po površini v ha v zadnjih 10 letih na območju občin VŠR

Občina	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Skupna vsota
Cerkvenjak					0,70						0,70
Duplek		0,45									0,45
Hoče-Slivnica	0,01										0,01
Lovrenc na P.					0,01						0,01
Maribor		0,30			0,50	0,53			0,07		1,40
Selnica ob Dravi								22,81			22,81
Slovenska Bistrica	0,02										0,02
Poljčane									1,04		1,04
Starše					1,10				0,02		1,12
Makole										0,37	0,37
Ruše	0,50				0,09						0,59
Skupna vsota	0,53	0,75	0	0	2,40	0,53	0	22,81	1,13	0,37	28,52

Vir: ZGS, OE Maribor

Požari v naravi so požari v okolju, kjer prevladuje vegetacija, ki je zaradi izsušenosti in delovanja vetra podvržena k požaru. Do obsežnih in uničujočih požarov v naravi lahko pride med sušnimi obdobji in po njih. Požari so posledica udara strele, običajno pa je za nastanek povzročil človek, bodisi zaradi dejavnosti (kurjenje na prostem) bodisi zaradi malomarnosti (odvrženi ogorki).

Požari v naravi so najpogostejši spomladi, ko ljudje po čiščenju travnikov in njiv požigajo odpadke. Poleti so požari najpogostejši avgusta.

Okoli tretjina požarov se razširi z odprtih kurišč, največkrat jih razpiha veter. Zaradi samovžigov nastane le okoli 3 % požarov.

Pogosti so tudi manjši požari ob komunikacija. Na območju Vzhodnoštajerske regije so speljane štiri železniške proge: od Šentilja do Maribora, od Maribora do Poljčan, od Pragerskega do Šikol in od Maribora do Ožbalta, območje pa je ter gosto prepredeno s

cestnim omrežjem. Z vidika požarnega varstva predstavlja to izvor nevarnosti, še posebej zaradi možnih požarov zaradi iskrenja na železnici in odmetavanja ogorkov ob cestah, sočasno pa gosto cestno omrežje omogoča hitre intervencije gasilce.

Po številu požarov, škodi in stroških intervencij je Vzhodnoštajerska regija med najmanj ogroženimi v Sloveniji.

4.Vrsta, oblika in stopnja potencialne ogroženosti

V okviru naravnega okolja so požarno najbolj ogroženi gozdovi. V Sloveniji se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje potencialne požarne ogroženosti (Vir: Gozdni požari, Jošt Jakša, Zbornik Nesreče in varstvo pred njimi, URSZR, Ljubljana, 2002).

Pri izdelavi ocene potencialne ogroženosti gozdov, ki jo je izdelal ZGS, so bili upoštevani dejavniki znotraj gozda (drevesna sestava, razvojna faza itd) in dejavniki zunaj gozda (temperatura, nadmorska višina itd). Stopnje požarne ogroženosti, pri čemer je prva stopnja najvišja, četrta pa najnižja, so:

1. **Zelo velika požarna ogroženost.** V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer stalna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnemu prostoru ali predstavlja stalno nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

2. **Velika požarna ogroženost.** V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer občasna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnem prostoru ali predstavlja nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

3. **Srednja požarna ogroženost.** V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa resno grožnjo gozdnim ekosistemom.

4. **Majhna požarna ogroženost.** V to stopnjo ogroženosti se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, ki niso razvrščena v nobeno drugo stopnjo.

Glede na mesto gorenja se požare v gozdovih razvršča na podtalne, talne, kompleksne, debelne, kombinirane požare in požarne preskoke in požarne viharje. Značilno zanje je:

- **podtalni požar se** razvije v tleh, bogatih s humusom, predvsem v starih gozdovih, kjer drevesni odpad zelo počasi razpada. Širi se pod tlemi in se lahko pojavi na površini čez daljši čas in povzroči požar na mestu, ki je precej oddaljen od prvotnega požara. Največkrat nastane, ko vročina ali plamen na tleh vžge material pod njim. Tovrstni požar pogosto nastane v visokogorju zaradi udara strele. Značilno zanj je, da ga je težko odkriti, kontrolirati in da se širi počasi;
- **talni požar** nastane in se širi po tleh, predvsem po travi, listju, mahu in drugih materialih, ki rastejo, so odpadli z dreves oziroma so odloženi (smeti, odpadki...). V večini primerov je povzročitelj človek ali dejavnost v povezavi z njim. Talni požar je lahko kontrolirati in spremljati;
- **kompleksni (vršni, kronski) požar** je požar v vrhovih dreves. Povzroča ga talni požar, udar strele ali iskrenje električnih vodnikov. Pojavlja se v glavnem v poletnem času, ko je v krošnjah dreves prisotna velika koncentracija hlapov eteričnih olj in je zato možen hiter prenos plamena;
- **debelni požar** nastane, če se drevo ob udaru strele vname. Tudi debelni požar se lahko spremeni v drug požar;
- **kombinirani požar**, nastane, ko sta prisotni najmanj dve prej omenjeni vrsti požarov. Lahko zajame tudi poslopja in druge objekte;
- **požarni preskok**, prisoten je ob pihanju močnih vetrov, ko veter odnaša večje gorljive dele ali storže, ali ob požaru na strmih terenih. Zato nastajajo nova žarišča, ki so lahko oddaljena tudi do 100 metrov od linije požara;
- **požarni vihar** nastane ob kompleksnem požaru, ko veter zelo hitro prenese plamen na velike razdalje, posebno ob hudi vročini, ko je v zraku v gozdu veliko hlapov eteričnih olj in drugih snovi. Nastane velika vročina, ki povzroči še dodatno gibanje zračnih mas. Kontrola in gašenje takega požara ni mogoča,

požar se ustavi oziroma prekine ob spremembi vetrov ali ko naleti na veliko oviro.

Možni obseg nesreč in ogroženost prebivalstva

Poleg nihanja ogroženosti povezane z letnimi časi, se ta spreminja tudi z naseljenostjo, poraslostjo in rastlinskimi kulturami ter namenom uporabe prostora.

Na širjenje in na možen obseg požara vplivajo še meteorološke razmere (suša, vlažnost tal, veter, pokritost s snegom..) in naravne danosti (nagnjenost terena, struktura rastlin..). Parametri, ki se upoštevajo pri ocenjevanju so:

- stopnja izsušenosti tal
- smer in intenzivnost gibanja zračnih mas
- čas pokritja površin s snegom,
- stopnje ozelenitve tal - letni časi.

Po obsegu, na območju Vzhodnoštajerske regije, požari v naravnem okolju do sedaj niso bili veliki po obsegu in so bili hitro lokalizirani in pogašeni.

Po požarni obremenitvi izstopajo:

- nižinski gozdovi Dravskega polja,
- gozdovi v neposredni bližini naselij,
- gozdovi z številnimi nelegalnimi deponijami,
- slabo vzdrževana in zatravljena zemljišča na nagnjenih območjih, ki so opuščena,
- obronki pohorskih gozdov in
- v času spravil žit pa tudi polja posejana s to poljščino.

Ogrožene so le posamezne stanovanjske zgradbe in gospodarska poslopja, za požarno nevihto, tako ocenjujemo pa je manj možnosti.

Posledice gozdnih požarov so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so kompleksni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri kompleksnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in

gospodarske funkcije gozda. Sestojke, ki jih je poškodoval kompleksni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih le-ta ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času po požaru. S kasnitvijo pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves se izgubi še tista lesna masa, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili. Nikakor se ne sme podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov.

Preglednica 4: Stopnje požarne ogroženosti gozdov in gozdnatost po občinah Vzhodno štajerske regije

Občina	Površine gozdov (ha) po stopnje pož. ogrož.			SKUPAJ	POVRŠINA OBČINE	GOZDNATOST
	2	3	4			
BENEDIKT		609	50	659	2.414	27%
CERKVENJAK		378	335	712	2.453	29%
DUPLEK	47	1.028	292	1.367	3.998	34%
HOČE-SLIVNICA	2	1.098	1.060	2.160	5.371	40%
KUNGOTA		1.511	35	1.547	4.899	32%
LENART		1.106	468	1.574	6.210	25%
LOVRENC NA POHORJU		419	6.515	6.934	8.443	82%
MAKOLE	140	1.161	95	1.396	3.694	38%
MARIBOR	20	1.960	3.291	5.271	14.747	36%
MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU		288		288	1.254	23%
OPLOTNICA	22	644	807	1.472	3.315	44%
PESNICA	9	638	547	1.194	7.584	16%
POLJČANE		693	716	1.409	3.750	38%
RAČE-FRAM	0	1.002	552	1.555	5.124	30%
RUŠE		1.471	3.376	4.847	6.081	80%
SELNICA OB DRAVI	81	2.192	2.144	4.417	6.447	69%
SLOVENSKA BISTRICA		1.020	3.928	4.948	26.008	19%
STARŠE	27	939		966	3.397	28%
SV. TROJICA V SLOV. GORICAH		382	223	605	2.591	23%
SVETA ANA		569	605	1.174	3.716	32%
SVETI JURIJ V SLOV. GORICAH		572	221	793	3.071	26%
ŠENTILJ		978	1.403	2.381	6.501	37%
SKUPAJ	349	20.658	26.662	47.669	131.068	36%

Vir: : ZGS, OE Maribor

Stopnje potencialne požarne ogroženosti gozdov so:

1. st. ogr. : zelo velika ogroženost
2. st. ogr. : velika ogroženost
3. st. ogr. : srednja ogroženost
4. st. ogr. : majhna ogroženost

5.Razvrščanje občin v Vzhodno štajerski regiji v razrede ogroženosti

Ta del regijske ocene ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je namenjen razvrstitvi občin na območju Izpostave URSZR Maribor v razrede ogroženosti, kar

posredno določa prvi odstavek 4. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja. Upoštevano 22 občin Vzhodno štajerske regije (VŠR) V tem poglavju niso upoštevani le veliki in zelo veliki požari v naravnem okolju, ampak pojavljanje požarov v naravnem okolju in na prostem na splošno, ne glede na obseg in lokacijo nastanka.

Tudi v tej oceni ogroženosti je bilo razvrščanje regije in občin izvedeno v pet razredov in stopenj ogroženosti. Metodološko pa je to poglavje v oceni ogroženosti drugačno od sorodnih vsebin v drugih novejših ocenah ogroženosti. Pri razvrščanju občin in regij v razrede in stopnje ogroženosti namreč niso bili določeni natančni kvantitativni kriteriji.

Preglednica 5: Razredi in stopnje ogroženosti

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti
1	Zelo majhna
2	Majhna
3	Srednja
4	Velika
5	Zelo velika

Z nazivom "regije" so v tem poglavju ocene ogroženosti mišljene Izpostave URSZR. Regije so ozemeljsko in glede vključenosti občin vanje identične izpostavam URSZR. Podatki o prebivalcih in površini so iz GIS_UJME, stanje na 1. december 2011.

Preglednica 6: Ogroženost občin zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem na območju VŠR

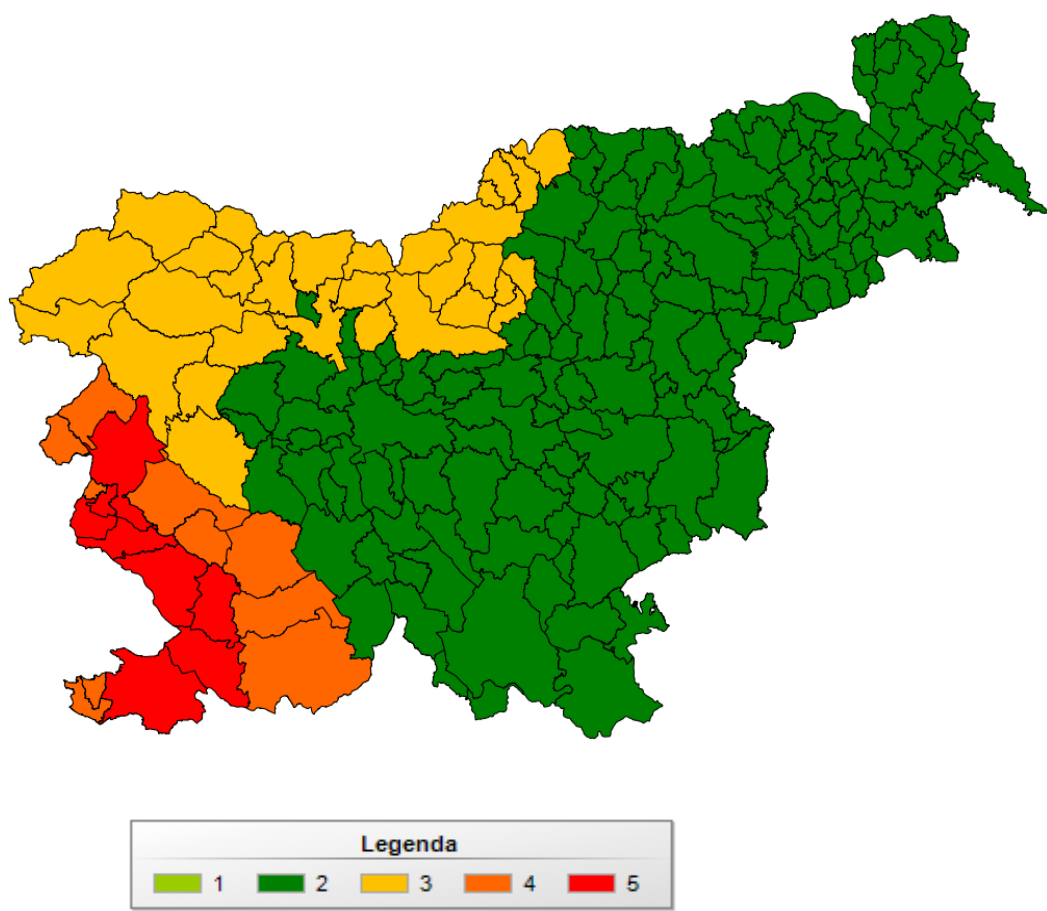
	Regija/občina	Površina občine v km ²	Število ljudi	Gostota poseljenosti	Razred ogroženosti
VZHODNOŠTAJERSKA	Benedikt	24,1	2227	92,4	2
	Cerkvenjak	24,5	1985	81,0	2
	Duplek	40,0	6426	160,7	2
	Hoče – Slivnica	53,7	10.275	191,3	2
	Kungota	49,0	4660	95,1	2
	Lenart	61,7	7048	114,2	2
	Lovrenc na Pohorju	84,4	3092	36,6	2
	Makole	36,9	2080	56,4	2
	Maribor	147,5	102.106	692,2	2
	Miklavž na Dravskem polju	12,5	5997	479,8	2
	Oplotnica	33,2	3945	118,8	2
	Pesnica	75,8	7355	97,0	2
	Poljčane	37,5	4270	113,9	2
	Rače – Fram	51,2	6358	124,2	2
	Ruše	60,8	7115	117,0	2
	Selnica ob Dravi	64,5	4463	69,2	2
	Slovenska Bistrica	260,1	23.674	91,0	2
	Starše	34,0	4042	118,9	2
	Sveti Jurij v Slov. goricah	30,7	2085	67,9	2
	Sveta Trojica v Slov. goricah	26,3	2136	81,2	2
	Sveta Ana	37,2	2258	60,7	2
Šentilj	65,0	8222	126,5	2	
	<i>SKUPAJ</i>	1.310,6	221.819	169,2	

Občine v Vzhodno štajerski regiji so uvrščene v **drugi razred ogroženosti**. Na teh območjih je požarov v naravnem okolju, zlasti obsežnejših, v splošnem precej manj, pa tudi delež gozda, kot najpomembnejše kategorije naravnega okolja, je nižji, zato so tudi škode ob požarih v naravnem okolju navadno manjše. V prvi razred ogroženosti ni

uvrščena nobena občina, saj se vsaj manjši požari v naravnem okolju ob za njihov nastanek ugodnih vremenskih razmerah (predvsem v prvi polovici pomladi ter poleti) lahko kjerkoli v regiji pojavijo v večjem številu.

Takole pa izgleda slikovni prikaz ogroženosti občin VŠR zaradi požarov v naravnem okolju.

Slika 1: Ogroženost občin zaradi požarov v naravnem okolju

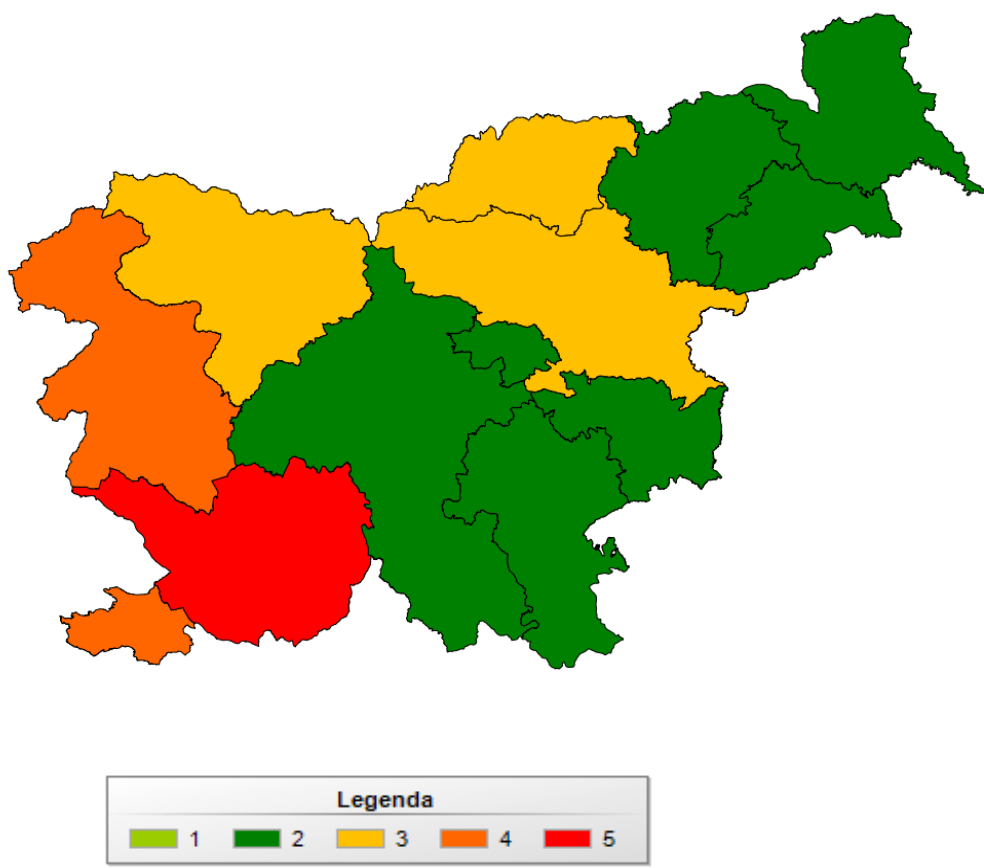

1 – zelo majhna, 2 – majhna, 3 – srednja, 4 – velika, 5 – zelo velika

Preglednica 7: Število občin, razvrščenih po razredih ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem

Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupaj število občin
Vzhodnoštajerska	0	22	0	0	0	22

Slika 2: Ogroženost regije zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem

1 – zelo majhna, 2 – majhna, 3 – srednja, 4 – velika, 5 – zelo velika

V naslednji preglednici je prikazan še en prikaz ogroženosti regije ter še nekaj drugih pomembnih podatkov o regijah.

Preglednica 9: Ogroženost VŠ regije zaradi požarov v naravnem okolju

REGIJA	ŠTEVILO PREBIVALCEV	% PREBIVALCEV SLOVENIJE	GOSTOTA POSELITVE	RAZRED OGROŽENOSTI REGIJE
Vzhodnoštajerska	221.819	11,5	169,2	2

Ugotovitve iz tega poglavja bodo podlaga za določanje obsega obveznosti nosilcev načrtovanju v zvezi s požari v naravnem okolju.

6. Verjetne posledice nesreče

Posledice požarov v naravnem okolju, zlasti gozdnih požarov, so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so kompleksni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri kompleksnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestojke, ki jih je poškodoval kompleksni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih ta po požaru ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času. S kasnitvijo pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves je izgubljena še tista lesna masa, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili. Nikakor se ne sme podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov.

7. Verjetnost nastanka verižne nesreče

Požar v naravnem okolju lahko povzroči predvsem naslednje verižne nesreče:

- eksplozije neeksploziranih ubojnih sredstev (NUS);
- nastanek ekološke nesreče;
- razširitev požara v naselje;

- razširitev požara na infrastrukturne objekte (daljnovodi, plinovodi...);
- požar na objektih (stanovanjski, gospodarski);
- požar na objektih in območjih kulturne dediščine;
- prometne nesreče (zaradi širjenja dima, izvajanja intervencije ...).

8.Sklepne ugotovitve

Preventiva je najučinkovitejša obramba pred požarom. Preventivni ukrepi za varstvo pred požarom, ki jih izvajajo lastniki oziroma upravljavci gozda in drugih zemljišč ter občine, so predvsem naslednji:

- redno odstranjevanje suhih organskih materialov;
- vzdrževanje prehodnosti prevoznih poti;
- čiščenje požarnovarnostnih pasov in gradnja požarnih zidov ob železniških progah, daljnovodih, plinovodih...;
- graditev in vzdrževanje protipožarnih presek, vodnih zbiralnikov in drugih tehničnih objektov;
- vzdrževanje požarno varnostnih pasov med objekti in gozdom;
- določitev pristajalnih mest za helikopterje in mest za zajemanje vode v prostorskih dokumentih lokalnih skupnosti.

O velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju govorimo, ko je takega obsega, da je za njegovo obvladovanje in nadzor treba uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

Za obvladovanje velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju je največkrat potrebna gasilska intervencija, v kateri sodelujejo poleg gasilskih enot in drugih zmogljivosti občine ali več občin, še gasilske enote sosednjih občin in iz drugih regij.

Na osnovi te ocene ogroženosti se izdelata Regijski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju.

9.Priloge

Potencialna ogroženost gozdov (fizični izvod), vir: ZGS OE Maribor